

TOIMINTAKERTOMUS 2010**BIOTEKNIIKAN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010****Yleistä**

Valtioneuvoston asetuksen geeniteknikasta (928/2004) mukaan biotekniikan neuvottelukunnan tehtävät neuvoo-antavana elimenä ovat:

- 1) edistää biotekniikan ja erityisesti geeniteknikalla yhteistyötä viranomaisten, alan tutkimuksen ja toiminnanharjoittajien kesken sekä järjestää alan tiedotusta ja koulutusta;
- 2) seurata ja edistää biotekniikkaa koskevaa kansainvälistä yhteistyötä;
- 3) seurata erityisesti geeniteknikalla kehitystä, tutkimusta ja terveys- ja ympäristövaikutuksia;
- 4) edistää eettisten näkökohtien huomioon ottamista geeniteknikassa; sekä
- 5) hoitaa muut ministeriöiden antamat biotekniikkaa koskevat tehtäväksi annet.

Neuvottelukunta nimetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Siinä on 13 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Edustettuina ovat biotekniikan kannalta keskeiset viranomaiset ja kaupan, kuluttajien ja teollisuuden eri järjestöt sekä biotekniikan eri alojen tutkijat ja kansalaisjärjestöt. Jäsenet tällä kolmivuotiskaudella (2008-2010) ovat:

Puheenjohtaja:

Pitkänen Kimmo, tutkimuskoordinaattori, Suomen molekyyli lääketieteen instituutti FIMM
Törrönen Anneli, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö, varajäsen

Varapuheenjohtaja:

Pitkäjärvi Jyrki, ylitarkastaja, ympäristöministeriö
Ruohonen-Lehto Marja, ylitarkastaja, Suomen ympäristökeskus, varajäsen

Jäsenet:

Mannonen Leena, kaupallinen neuvos, Maa- ja metsätalousministeriö
Pehu Tuula, ylitarkastaja, Maa- ja metsätalousministeriö, varajäsen

Lindroos Pekka, kaupallinen neuvos, työ- ja elinkeinoministeriö
Katila Raija, ylitarkastaja, työ- ja elinkeinoministeriö, varajäsen

Eskola Juhani, ylijohtaja, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Jalanko Anu, erikoistutkija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, varajäsen

Weymarn von Niklas, teknologiapäällikkö, Valtion teknillinen tutkimuskeskus VTT
Penttilä Merja, tutkimusprofessori, Valtion teknillinen tutkimuskeskus VTT, varajäsen

Tiainen Simo, johtaja, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Jylhä Lea, metsäasiantuntija, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, varajäsen

Lindström Kristina, dosentti, Natur och Miljö rf
Simola Heikki, FT, Natur och Miljö rf, varajäsen

Hassinen Saara, toimitusjohtaja, SaWe Oy
Kantor-Aaltonen Camila, Suomen Bioteollisuus ry

Siipi Helena, tutkija, Turun yliopisto,
Ahteensuu Marko, tutkija, Turun yliopisto, varajäsen

Oksanen Elina, professori, Itä-Suomen yliopisto
Keinänen Markku, yliassistentti, Itä-Suomen yliopisto, varajäsen

Koistinen Paavo, puheenjohtaja, Suomen Potilasliitto ry
Östergård Ingrid, varapuheenjohtaja, Suomen Potilasliitto ry, varajäsen

Raaska Laura, yksikön johtaja, Suomen Akatemia
Reivinen Jukka, ohjelmapäällikkö, Suomen Akatemia, varajäsen

Marniemi Annikka, elintarvike- ja ravitsemusasiantuntija, Suomen Kuluttajaliitto ry
Soljanlahti Maija, tiedottaja, Agronomiliitto ry, varajäsen

Sihteerit

Niemi Karoliina, erikoistutkija, Metsäntutkimuslaitos
von Ossowski Lotta, tutkija, Helsingin yliopisto

Neuvottelukunta kokoontui vuonna 2010 neljä kertaa. Kokouksiin kutsuttiin sekä jäsenet että varajäsenet. Osallistuminen oli erittäin aktiivista. Viimeisen vuoden pääteemana oli muuntogeeninen kasvuotanto ja elintarvikkeet. Neuvottelukunnan toimintamäärärahan leikkauksen vuoksi biopankkeihin ja biotalouteen liittyvästä toiminnasta jouduttiin luopumaan. Kokousten yhteydessä tutustuttiin Agronomiliitto ry:n ja Biomedicum Helsingin toimintaan.

Tiedottaminen

Tiedottaminen toteutettiin internetsivujen lisäksi julkaisujen (kts. Julkaisut¹) avulla sekä seminaareissa ja messuilla (kts. Seminaarit ja messut²).

Neuvottelukunta toimitti julkaisuja kaikille kansanedustajille, noin sadalle toimittajalle ja Suomen Akatemian toimikuntien jäsenille. Lisäksi neuvottelukunnan jäsenet jakoivat julkaisuja organisaatioissaan ja sidosryhmissään.

Neuvottelukunnalla oli esittelypöytä Kasvitieteen päivillä Joensuussa 17.-18.5.2010.

Neuvottelukunnalla oli esittelypöytä Kemianteollisuus ry:n järjestämässä kemianopettajien täydennyskoulutustilaisuudessa.

Neuvottelukunnan sihteeri Karoliina Niemi luennoi 26.10.2010 Espoon kaupungin työväenopistossa aiheesta *Muuntogeeninen kasvintuotanto: yltiöpäisiä lupauksia vai maltillisia mahdollisuuksia?*.

Julkaisut¹

Neuvottelukunnan Ruokatyöryhmä julkaisi Muuntogeeniset elintarvikkeet –julkaisun (painettu ja nettiversio) sekä suomeksi että ruotsiksi (Genmodifierade livsmedel).

Seminaarit ja messut²

Neuvottelukunnalla oli oma osasto 29.-30.1.2010 Helsingin Messukeskuksessa pidetyssä Educa 2010 –tapahtumassa, joka on opetusalan valtakunnallinen koulutustapahtuma. Osastolla annettiin tietoa bio- ja geenitekniikkaa koskevista asioista sekä jaettiin neuvottelukunnan julkaisuja. Tapahtuma oli erittäin onnistunut.

Neuvottelukunta osallistui 17.-19.3.2010 Helsingin Messukeskuksessa pidetyille ruoka-alan Gastro-messuille, aiheella Tulevaisuuden ruoka. Neuvottelukunnan jäsenet vastasivat toimittajien kysymyksiin muuntogeenisestä kasvintuotannosta puoli tuntia kestäneissä keskustelutilaisuuksissa. Messuilla oli yhteensä 18 000 kävijää.

Neuvottelukunta järjesti toimittajille kolmen tuntia kestäneen tiedotustilaisuuden aiheesta *Muuntogeeniset elintarvikkeet*. Tilaisuuteen osallistui noin 20 toimittajaa. Tilaisuus pidettiin 24.3.2010 Tieteiden talolla Helsingissä.

Neuvottelukunta järjesti yhdessä MTK:n kanssa keskustelutilaisuuden aiheesta *Muuntogeenin kasvintuotanto*. Tilaisuus pidettiin 13.4.2010 Seinäjoki-salissa Seinäjoella ja siihen osallistui 50 henkilöä.

Kansallinen yhteistyö

Verkottuminen

Neuvottelukunta toimi kiinteässä yhteistyössä Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) kanssa muuntogeenisiä elintarvikkeita käsittelevissä asioissa. Eviran edustaja Sanna Viljakainen osallistui Ruoka-työryhmän toimintaan.

Neuvottelukunta laati taustamuistion työ- ja elinkeinoministeriön asettaman biotaloustyöryhmän käyttöön. Muistion pohjalta neuvottelukunnan puheenjohtaja kutsuttiin työryhmän järjestämään biotalous-seminaariin 26.8.2010.

Neuvottelukunta vieraili 1.10.2020 maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttilan luona. Tapaamisen aikana keskusteltiin biotalouteen ja erityisesti geenitekniikkaan liittyvistä kysymyksistä sekä pohdittiin neuvottelukunnan roolia tulevaisuudessa.

Neuvottelukunnan sihteeri Karoliina Niemi luennoi 26.10.2010 Espoon kaupungin työväenopiston luentosarjassa *Elämän mahdollisuuksia ja haasteita tulevaisuudessa*. Esitelmän aihe oli *Muuntogeeninen kasvintuotanto: ylitöpäisiä lupauksia vai maltillisia mahdollisuuksia?*

Neuvottelukunta tutustui kokousten yhteydessä Agronomiliitto ry:n, Suomen Bioteollisuus ry:n ja Biomedicum Helsingin toimintaan.

¹ <http://www.btnk.fi/julkaisut.html>

² <http://www.btnk.fi/seminaarit.html>

Lausunnot ja muistiot

Vuonna 2010 neuvottelukunta antoi kolme asiantuntijalausuntoa:

- 1) hallituksen esitys (HE 246/2009 vp) eduskunnalle laiksi muuntogeenisestä kasvintuotannosta (ympäristövaliokunta, 18.2.2010)
- 2) hallituksen esitys (HE 246/2009 vp) eduskunnalle laiksi muuntogeenisestä kasvintuotannosta (maa- ja metsätalousvaliokunta, 16.3.2010)
- 3) luonnos kansalliseksi rehustrategiaksi vuosille 2011-2020 (MMM046:00/2009, 18.8.2010)

Lisäksi maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila kutsui neuvottelukunnan jäsenet maa- ja metsätalous ja ympäristövaliokuntien seminaariin, jossa käsiteltiin muuntogeenistä kasvintuotantoa. Seminaari oli suljettu asiantuntija seminaari ja se järjestettiin 18.11.2010.

Vakuudeksi biotekniikan neuvottelukunnan sihteeri

Karoliina Niemi